

Remiss om En robust skogspolitik för ett aktivt skogsbruk (SOU 2025:93)

Er beteckning: LI2025/01500

Länsstyrelsens roll, regional förankring

I dag ser vi en ökad konkurrens om skogsmarken, skogens råvaror och dess värden. Det är konstaterat att skogen inte räcker till alla anspråk vilket kan leda till nya målkonflikter i skogen och att de målkonflikter som redan finns skärps och förstärks. Länsstyrelsen är en tvärsektoriell regional myndighet som verkar inom många samhällssektorer vilket gör oss särskilt lämpade att arbeta med sammanvägda bedömningar utifrån regionala förutsättningar. Eftersom skillnaderna är stora mellan länen, så behövs en starkt regional förankring.

Bygg vidare på de samverkansstrukturer som finns, som de regionala skogsprogrammen eller andra former av regionalt samarbete. Det borrar för hänsynstagande till de skilda förutsättningarna i olika län. Länsstyrelsen har i sin roll möjlighet att samordna staten regionalt i detta arbete.

Generella synpunkter

Länsstyrelsen saknar djupare och bredare konsekvensanalyser till hur utredningens förslag kan gå i takt med de svenska miljömålen, den internationella konventionen för biologisk mångfald, fornlämningar och kulturmiljövärden, sociala värden och rennäringen i skogsmark. Liksom EU-lagstiftning som exempelvis EU:s naturrestaureringsförordning, vattendirektivet, miljökvalitetsnormer och avskogningsförordningen.

Negativa konsekvenser för biologisk mångfald

Utredningens förslag om bland annat gödsling och främmande trädslag kan få allvarliga konsekvenser för den biologiska mångfalden.

Viktiga klimatfrågor berörs inte

Utredningen har inte i tillräcklig utsträckning tagit upp klimatförändringens negativa påverkan på skogens hälsa och dess konsekvens i form av minskad kolinlagring. Länsstyrelsen efterlyser ett större fokus på klimatanpassning för att stärka skogens vitalitet och ekosystemens funktioner och därigenom skapa resiliens mot klimatbetingade störningar.

Synpunkter på förslagen

Kap. 4 Synliggör skogens klimatnytta

Förslaget om ett nytt sätt att redovisa skogens klimatnytta avstyrks. De globala modellerna bör behållas för kontinuitet och säkerställa att beräkningar görs likartat mellan länderna.

Kap. 5 Ny syn på naturvårdsavsättningar och klimathänsyn

Länsstyrelsen ställer sig positiv till förslaget om att regeringen ger Riksantikvarieämbetet och Skogsstyrelsen uppdrag att i samråd med länsstyrelserna, utforma en strategi och styrmedel för de mest skyddsvärda kulturhistoriska lämningarna. Likaså stöder Länsstyrelsen att det kan finnas skäl till att Skogsstyrelsen blir en tillsynsmyndighet för prövning av skogsbruksåtgärder där fornlämningar kan påverkas, enligt 2 kap. Kulturmiljölagen

Den generella hänsyn som markägare uppmanas ta är inte tillräckliga för att skydda alla arter, särskilt EU-skyddade arter och känsliga fågelarter. Förslagen med ett utökat ansvar för markägare riskerar att leda till negativ påverkan på hotade, skyddade och störningskänsliga arter i skogsbruket och kan öka artskyddsbrott, främst på grund av det kräver betydande kunskaper. Om förslaget tas vidare, så behöver de kompletteras med myndighetsstöd till markägarna med underlag och rådgivning.

Länsstyrelsen ställer sig positiv till att regeringen på lämpligt sätt upprättar en nationell förteckning över fågelarter vars populationer inte befinner sig på en tillfredsställande nivå (5.3).

Länsstyrelsen avstyrker förslagen om att ett beslut om att bilda ett naturreservat och ett biotopskyddsområde uttryckligen ska kunna upphävas (5.4). Nuvarande möjligheter till upphävande av reservat och biotopskydd bedöms som tillräckliga.

Förslaget om ersättning vid förbud mot avverkning tillstyrks (5.5).
Det bör kompletteras med medel för ersättning.

Kap. 6 Mer variationsrikt skogsbruk

Som ett led i ett variationsrikt skogsbruk för utredaren fram att det skulle vara fördelaktigt att tillåta markägaren bruka delar av sin fastighet mer intensivt, för att öka möjligheten att återskapa naturvärden och lämna mer hänsyn på andra arealer. Både produktions- och miljövärden skulle värnas och gynnas av det. Det anser länsstyrelsen är ett intressant förslag att arbeta vidare kring. Den kräver dock ytterligare utredning innan det går att påbörja en intensivare skogsbruksmodell enligt utredningens förslag.

Länsstyrelsen instämmer i att det behövs mer kunskap om hyggesfria brukningsmetoder. Vi saknar dock förslag som skulle leda till att sådana metoder vann insteg.

Kap. 7 Ökad rådgivning

Länsstyrelsen är enig med utredaren i den problembild som beskrivs. Utvecklingen med minskad rådgivning är klart bekymmersam.

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget om att rådgivning ska utgöra en betydelsefull del av Skogsstyrelsens kärnverksamhet (7.4).

Länsstyrelsen bedömer att mer statlig rådgivning efterfrågas av skogsbrukets aktörer och kan göra reell skillnad i skogen för att nå skogsvårdslagens båda mål.

Även Länsstyrelsen kan ses som en genomförandepart genom de regionala skogliga råd som föreslås med utgångspunkt i skogsprogrammen.

Kap. 8 Ökad skogsproduktion

Förslaget om främmande trädslag (8.3) avstyrks. Länsstyrelsen motsätter sig att underlätta etablering av främmande trädslag. Riskerna med att föra in nya trädslag i stor skala är oöverskådliga och kommer förändra de skogliga ekosystemen i grunden. Om förslaget om ökad användning av främmande trädslag genomförs, behöver lagstiftningen ses över vad gäller ansvar för att motverka spridning av trädindivider och uppföljning av risker och konsekvenser. Flytt av inhemska provenienser norrut eller ädellöv från norra Tyskland till södra Sverige skulle kunna minska

konsekvenserna av klimatförändringarna istället för ökad användning av främmande trädslag.

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget att Skogsstyrelsen får i uppdrag att se över sina föreskrifter om föryngringsåtgärder, i syfte att förbättra möjligheterna för en tillsyn som är relevant för att gott föryngringsresultat (8.4).

Länsstyrelsen avstyrker förslaget om gödsling (8.6). Tillförande av gödning förändrar skogens ekosystem i grunden. Utredningen tar inte upp befintlig kunskap om gödslingens påverkan på den biologiska mångfalden. De negativa konsekvenserna kommer att orsaka negativ påverkan på bland annat biologisk mångfald och med oklara konsekvenser för markens långsiktiga produktivitet. Gödsling ger även negativa effekter på markväxande arter som bär och svamp.

Länsstyrelsen är positiva till askåterföring (8.7), och anser att uppdraget till Skogsstyrelsen ska vara att ta fram rekommendationer för hur askspridningen bör utföras med målet att uppnå miljökvalitetsmålet "Bara naturlig försurning". Askåterföringen behöver styras till rätt områden ur försurningssynpunkt.

Länsstyrelsen avstyrker förslaget om att länsstyrelsen ska få i uppdrag att göra en översyn av reservatsföreskrifter utifrån risken för skogsskador i reservaten och i skog i anslutning till naturreservat (8.8). Det finns i dagsläget inget som hindrar myndigheterna att göra en översyn av reservatsföreskrifterna när det anses nödvändigt. Länsstyrelsen bedömer, liksom Skogforsk¹ att det endast är aktuellt i lokala fall, varför ett generellt uppdrag inte är påkallat.

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget om att ett tydligt mål att förebygga och begränsa skador orsakade av vilt regleras i författning (8.9). Länsstyrelsen menar att detta skulle öka tydligheten och ge ett större mandat för myndigheter och andra aktörer att arbeta mer aktivt med frågan.

Kap. 12 Tydligare miljökvalitetsmål

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget att regeringen återkommande ger Miljömålsberedningen i uppdrag att föreslå etappmål för att tydligare styra miljömålsarbetet mot de uppsatta politiska målen (12.6). Detta ligger också i Miljömålsberedningens grunduppdrag.

¹ [Granbarkborrar i skyddad natur kan påverka lokalt men inte regionalt - Skogforsk](#)

Regeringen beslutar om preciseringar till miljö kvalitetsmålen och förändringar av befintliga. Länsstyrelsen ser inte tillräckliga skäl för att ändra preciseringarna enligt utredarens förslag. Dessa förändringar förbättrar varken produktions- eller miljömålen i skogsvårdslagen.

Utredaren föreslår att miljö kvalitetsmålet "Levande skogar" ska följas upp och utvecklas med ett evidensbaserat arbetssätt (12.7). Länsstyrelsen anser att miljömålen redan bygger på en vetenskaplig grund, och att nuvarande ansvar för uppföljningen är fungerande. Däremot ser Länsstyrelsen positivt på att målen och deras respektive etappmål inom miljömålssystemet så långt möjligt uttrycks specifikt och är mätbara.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Helena Morgonsköld med enhetschef Elsa Eneman som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kontaktuppgifter till Länsstyrelsen

Kontakta oss via e-post blekinge@lansstyrelsen.se, postadress Länsstyrelsen Blekinge, 371 86 Karlskrona, eller ring vår växel 010-224 00 00.

Vår webbadress är lansstyrelsen.se/blekinge.

Du kan läsa om hur Länsstyrelsen behandlar personuppgifter på Länsstyrelsens webbplats:
www.lansstyrelsen.se/blekinge/personuppgifter